

Epist. M. Paphla & Galat. Chap. I.

Epistola
Dnatcho Fagla Apostola

Galat^t hym.

Capitola, I.

I. Epistol Mraťa Galatskij, že sa odvésti dopustili od pravdi Evange-
lium, ktorú od neho prigali. b. II. Nebod' by ne od klovca, ale posla-
li od Kirista Pána strže zgarvení naučil. III. A sfolikým ro-
típem pozatým sem ju učil, sfolikým sem se ho predtým byl protivil,
táz přidava, že ho Bůh na rozhláslomani Evangelium oddělil. 12.

A. ad istroftla
tu vocatg.
B. puru.

C. multiplicata

D. vita Carna
li.
E. ex voluntate
ex precepto R.

F. L. Evangel.
G. mutare.

H. probari cu
pio

f. in Comine.
S. Pauli itp.
L. 1 Cor. 15. 1.
L. sc. ab homin
inventi.
M. Eps. 3. 3.
N. impugnab
& vattaba.

O. per me
P. Confenti
Q. roibz
R. At ar. vuly
S. At 37

I. Pavel Apostol ne od lidu z. any skrze clonka k ale skrze Jezusa
Boha otca kteri bo prisel z mrtvych:

Priglasenie, a Boža Osta, Eteru do [illegible] i [illegible].
[illegible] i [illegible] su semnu ruskei bratře Grehām Galatijm.

³ Milost vam i a pogod od Boga Oca, a Pána našeho Ježi

de křivsta, a ... křivého žal za brjebi naše, aby nás vyřlobodil s

4. Eterij sčoa samebo dai ga ofes. mape avy mapiglo

tohoto sveta a neplechete ho, nebo má
2. fterému buď cest a chvála na věky věků: Amen.

6. Dvojim sa že taš istoro ste sa prenešli od tobo stori wai

6. Dni...
pomocí & milosti křesťanů. f. ginsému Ewangelium:
... zarmouci

7. *frax* neni *ginté*, fromé su netterý, fterý mal durný

a chci přeměnit: Evangelium vryta t. Heba rozblastoval nám

8. Ale barbyjne my, aneb wina. 3. m.
mimo taboto fteré jne my wam rozblasomali, neč

Evangelium mimo tozoto, tene pna n...

proflati boma. Jaso sme predpovedeli y mal zase povelom. neob

vám to rozhláskovat mimo toho, třeba je přiglasit. Zdraví

nam tuc
proflaty ^{byla} mil zadamly lidom sa chwaliti ^{5ily} Bozu: ^{swany} Turcbimf kiny

10. Nebo mui zachowaj
11. Nam se libini: fogbych geyte lioom se libit, lusebnyg.

[illegible]

11. Neb nám oznamujem, brat, svätého, a

sem trani rozblasnoma, ze neny, vcelo cloveta:
sem trani rozblasnoma, ze neny, vcelo cloveta nemzal, anyse nema

12. nebo aniž sem ga do od cloveta nenasu, a. 31

učil, ale svoje zjavení Jezu Kristu.
Fe o mém obcování nespo v židovství

III. 13. Neb spytals te, o mem
f. Ebu, or nasledoval sem

že vsjle spúsobu přenášedou na jiné, a tak se stane, že
všichni lidé jsou v jednom směru, a tak se stane, že

14. g. prospect som vinnu i Sverige
ne i toleten mēm, for som pilnēgryt byl næst dōwryt myt.

lycomifich více, které mi oddali. Iterni mnia oddelil z zimota

13. Ale foy se hõilo Bobu, fterý mna sãcãrã 3
14. Ale foy se hõilo Bobu, fterý mna sãcãrã 3

mátfi még, a porolal szre milost jna,
 k. r. amil kina fcebo szre mia, o abych so rozblašo

16. aby zgarbil Syna presso il ...
nel mare di ... : med sem neprivodil v telu, a prvi z ...

17. ano sem negisel do Gerusaléma f mym predkom uposto

lom: ale sem odesel do Arabij: a zase navrátil sem sa do Izraela

matf. 18. potom po trech^s rokoch prišiel sem do Jeruzalema, abych

midel Petra, a gostal sem unibo prez patnašt Sním:

Epist. Bl. Pawla k Galatj. Kap. II.

19. a ginsko z Apostolom zadené sem nemidel, tromé Jaku
ba bratra Jané.
20. Ale to, co mám písem;hle před Bohem! že nelžem.*
21. Potom přišel sem do Fragiin, Syrijských a Chlických.
22. A v tvári sem byl neznámý Gřecham židovským, které
byli v Kristu Janu:
23. ale toliko slyšeli o mne: že ten, který byl přenásledo-
val nás někdy, měl rozblástuge mru fteru někdy dobýral:
24. a tak strže mňa Amaliliž Boba.

Kapitola II.

I. Že Pavel pravdu om Evangelium rozdičky slobodně učil mezy Kaban, fčiz
to pochmalovali první Apostole a me f tomu nepřidávali. 2.
II. Poměda, že on od nich za tovaryšů byl přigati, aby Kabanom
rozblástugal, 7 Poměda III. že zjámie straffal Petra, fčiz byl neo-
patrnj židovstvo tážil. II. IV. Ukazuje že sa iloněko správně
nuge 8. fčiz fčiz dafona, ale strže mru v Kristu Jana. 16.

1. Potom po strnast rofčeb zase sem gisel do Jeruzalema z
Barnabášem, fčiz sem sebi rzal, y Lyta.

2. A gisel sem podle zjamená: y smiloval sem se snjma o Ewa-
gelium, ftere rozblástugem mezy Kaban, ale tym osobitně f fterý sa
wideli že wolao su: žebych asnad na dárno nebebal: aneb nebyl
bebal. 3. Ale any Lytus, fterý semnu byl, fčiz byl Kaban, nebyl pri-
nucen, aby sa obrezal:

4. ale pre podlezených f bratrim falešných, fterý podlepli
rožpšovati slobodu našu, fteru máme v Kristu Ježíši, aby
nás do službi přivesti mohli.

5. fterým any prez bodinu neustúpili sme žeby sme se pod-
dali, aby pravda Evangelium om zostamala u nás:

6. Ale od tých, fterý sa wideli že wolao su: (gaky někdy
byli nic mňa do toho nemj. Bůb osobu iloněko přigima) nebo mne
se od tých, fterý sa wideli že wolao su, nic nespomohlo

7. Ale protoomu fčiz byli wideli že mne gest fčiz Ewange-
lium abych by rozblástugal mezy neobrezanyma, gako y Petromi mezy
obrezanyma židj:

8. (nebo ten, fterý povolal Petra na Apostolstvi mezy ži-
dum; povolal y mňa za Apostola mezy Kabanum)

9. A fčiz byli poznali milost Boží, fterá sa ny dala, Jakuba,
Petr, y Jan, fterý sa wideli že su hlúpi, ruky ny podali, y Barna-
bášovi na znameni tovaryštvá: abymy ny mezy Kaban

a ony mezy židj rozblástovali:
10. Toliko abymy na chudobných pamatavali: cebo y pil-
ny sem byl, abych to též čiml,

11. A fčiz byl přišel Petr do Antiochie, zjámne sem mu odpo-
ml, nebo straffal se měl.

12. Ale přiveč než byli přišli některý od Jakuba, jidal f-
Kaban, a fčiz byli přišli ony, odtahoval se, y odděloval se, božicj
se tých, fterý byli z židovstva obráceny.

13. A fčiz potyštivul gebo přivolili z ginsky žide, tak že y
Barnabáš sa vedel od tých f temu potyštivul.

T. teste.

V. cod. ano.

A. glorificabant.

B. a conversio-
npe ito so.

vide Act. 15.2.

C. monente dno.

D. ne judai scan-

delizent.

E. graduarem

F. irrepentes

G. Deut. 10. 17.

Joh. 34. 19.

Lapp. 6. 8.

Ecles. 25. 15.

Act. 10. 34.

Rom. 2. 11.

Eps. 6. 9.

Colla. 3. 25.

1. Pet. 1. 17.

H. doctrinae vel
auctoritatis.

I. conversione
judaeor.

L. socialis in-
signis fadens

M. praecipue.

N. Judaeis pre-
dicarent.

O. monuerunt.

P. palam.

Q. similiter.

simulantes

Epist. Bl. Pavla k Galat. Kap. II a III.

R. seu iuxta

S. cur nunc.

T. a nativitate
te & genere.

V. infideles.

X. seu in opere
rum.

Y. Rom. 3. 23.

Z. eo quod legem
non servamus.

A. legem admodum
grosso.

A. Christi.

B. Moysi.

C. non amplius
obnoxii.

D. frustra

E. sufficit enim
lex.

14. Ale fdy sem byl mdel, zehy naleziti nebydili medle pravdy
Om. Evangelium, povedel sem tetivni predemstecoma:
Kdyz ty, ponemadz sy zid, po tobanstvy zigest, a ne po
zidomstvy: gafozem vil. Tobanu prinucesest aby po zidomstvy zili.
15. My spirozenom sme zide, a ne s konanum bristny u.
16. A fdy vime to, ze sa neospravedlnuge clovek z skutku
x. zakonova prome strze vpru Jezise Krista: a my sme uverili v
Krista Jezise, aby sme sa ospravedlnovali mohl, z vpru Krista, a ne
z skutku zakona: x pre to z skutku zakona nebude ospraved-
lneni zadny clovek.
17. Gesty ze hledame ospravedlnovati sa strze Krista Pana,
nachazame sa y my bristny z cily Kristus sluzebny gest bricha a?
mzadne.
18. Nebo budemly to, co sem potazyl, zase to stamat: za
mestupitela jeba stamam
19. Neb za strze zakon, zakonu sem umrel abych Bohu
zim byl: i Kristem pribit sem na kruz.
20. A zim sem, ne guz za: ale zim gest v mne Kristus.
a ze vil zim sem v tele: v vpru zim sem Syna Bozho, ftery mna
miloval, y vydal jeba sameho za mna.
21. Neodmrbam milost Bozi. Nebo budely strze zakon =
spravedlnost, tedby nadarmo Kristus umrel.
Kapitola III.

I. Upost. ufazuge z mnozstvom vecma, ze sa my neospravedlnugeme
strze zakon. Mogy smy nebo strze skutku zakona strze vpru
v Krista Pana. Ze Galat. 2. 16. Dani Duba smatebo ne v
obrezovanu, ale strze vpru v Krista. prigali. 2. 11. Ze ab,
rabam strze vpru ospravedlneni gest. 5. 11. Ze ty, ftery pod
zakonem su, pod zlorenstvom su, od ftereho nas Kristus
vyslobil, 10. IV. Nebo zaslybeni, ftere byli Abrahamovi
a plemenu jeho strze vpru v Krista. od verjicich sa beru

1. Blaznivy Galatsky, kdo nas pomamril abyste neuve-
rili pravde, pred fterych ocima Jezis Kristus predlozen byl y me-
y vama ukrizovan gest?
2. Toto chcem tolko od nas zvrediti: z skutku zakona Du-
bra smatebo ste prigali, cily z. slychu vpru?
3. Tak ste blaznivy, ze fdy ste potali Dubem vil teleu
dosonavate
4. Tak mnoze veci ste trpeli bez priciny, gesty vsak bez pr-
ciny! 5. Protoz ten, ftery vam dava Duba Om. a cini divi muzy
vama: z skutku zakona cily z. slychu vpru to cini m?
6. Gafopifano gest: "Abraham uveril Bohu a pocito",
malo sa gemu k spravdnosti.
7. Protoz poznavajte, ze ty, ftery su z vpru, ty su synove ab-
rahamovi.
8. Ale opatrne, pismo smatebo nebo z vpru ospravedlnuge
Dub Tobanu, predpovedelo Abrahamovi: "Ze sa pozebnavat
budu strze teba vsacy lide."

F. Clementis

G. propositio

H. Sanctus

I. per modum

L. via fieri

M. id facit

N. Gen. 15. 6

O. Rom. 4. 3

P. Gen. 12. 3

Q. Rom. 4. 23

R. Gen. 12. 3

S. Gen. 12. 3

T. Gen. 12. 3

U. Gen. 12. 3

V. Gen. 12. 3

Epist. M. Pawla k. Galat. Kap. III.

9. Lebo ty, ktorý su z mri a poženat sa budú z merným z. fide mtrunt
Abrahámom. & fidem dñi.
10. Nebo kterýkol z skutku zákonu su, pod zlorečen- raba imitanti
stvom su. Neb písano gest: Zlorečeny každý ten, kdo nebude zsta. R. quia legem
wat w mstakých věcích, které su písané w knihách zákona, aby gub n faciunt
vyplnil. imo sine fide
11. Ale ponemadž šrže zákon žádný nebyva opravdlnen m. S. Deut. 27. 26
Bohem, zganmo gest: že spravdlný z mri, žim gest. J. Gal. 2. 4.
12. Ale zákon není z mri, ale ten, kdo plní bude ty přsta. Rom. 1. 17.
ze x žim bude w njeb. U. Lev. 18. 5.
13. Křistu náš vykupil z zlorečenství zákona fdiš pr. X. mandata.
nás zostal za zlorečeno, y nebo písano gest: Zlorečeny každý, = Y. opinio &
kdo myš na dremě. Z. Deut. 21. 23.
14. aby mezi národy poženatí Abrahámore bývali, šrže A. seu per.
křista Ježíše, aby sme zaslíbeni duha dn. přigali šrže mru. B. humano mo
15. Dnate f. vedle člověka pomdam i člověka: mstak pot. re & exemplo.
mzený testament žádný nezapmrdá, aneb nad ten nespordá. C. Gal. 9. 17.
16. f. Abrahámore pomdlo sa zaslíbeni, v plemenu gebo. f. Dom. 12. p. Pen.
Nepomda: i plemenom gakožto w mnohých: ale gakožto w jedném:
a plemenu tmemu, který gest křistu.
17. Ale toto pomdam, že testament potmzený gest od Boka:
zákon, který po štýroch sto, a třet rokůb učiněn gest, neruší,
aby mprazónil zaslíbeni.
18. Neb gestly z zákona dědictvi, guž ne z zaslību. Ale
Abrahámore šrže zaslíbeni dal Bůh.
19. Co teby zákon? Pre přestupeni ustanovil sa do sud
by nepřislo plemeno, kterému byl zaslubil Bůh, žrizený šrže žn.
želun do ruky Prostředný.
20. A Prostředný není jednebo: Ale Bůh jeden gest.
21. Lebo zákon gest naproti zaslíbm Božím? Nřadně.
Neb fdyby dany byl zákon, který by mohl objíviti, giste z
zákonu býlabý spravdlnost.
22. Ale zganmo písno mstaký mci pod brichem, aby
zaslíbeni z mri Ježíše křista daralo sa mřym. *
23. A přveč nežly by přisla mra, pod zákonem opatro,
mali sme sa zganm do teg mri, která se zganit mela.
24. Protož zákon přstuncel náš byl w křistu f. aby sme
sa z mri opravdlnovali.
25. Ale fdiš přisla mra, guž nřgime pod přstunkem.
26. Nebo mstaký ste synové Boží šrže mru, která gest w
křistu Ježíši.
27. Neb kterýkol. d w křistu f. ste pokrřtený, křista f.
na seba ste mřali.
28. Není žida, není řicta: není služníkta, není slobodně
to: není muž, není ženi. Nebo mstaký sme gēdno w křistu Ježíši.
29. A geshy ste m křista f.: teby plemeno ste Abrahámore,
a podle zaslíbení dědicé.

Kapitola IV.

I. Apōst. učí křesťanů že su slobodný od ohrani, a služebnosti zákona;
Neb žide, aneb Izrael přd příchodem křista f. gakožto dědicé malíky

A. Rom. 3. 9.

B. i. declaravit
oīs esse pec
catores &
quato obno
xios.

C. promissa be
nēdictio, salu
& hereditas.

D. Rom. 6. 3.

Epist. Bl. Pavla k Galatj. Kap. IV. a V.

25. Nebo Syna Dora gest w Arabij, která gest pripožená: teg, která měl gest Jeruzalem, a sluzi s syny synami.
 26. Ale ten Jeruzalem, který zvrhu gest, slobodny gest; který gest matka naša.
 27. Nebo gest pisano: "Nejel sa neplodná, která nerozpl: my dr se, a zmolag, která k porodu nepracuje: nebo mnohych má sy" nů opustěná a mžedg než ta, která má muža.
 28. A my bratře podle Zkafa synové sme zalybená.
 29. Ale gado tedy ten, který podle tela narozen byl, prenasle domal tobo, který se byl narodil podle Ducha: tak, y měl gest.
 30. Ale co, povjod křmo dñ. "Vynrz dñku y sñna gegybo: nebo nebude za dedica syn dñki z synem slobodnég.
 31. Protoz, bratře, negsme synové dñki ale slobodnég": fteru slobodu naš křstus wylslobodil.*

Kapitola V.

I. Upost. pridana křestanskú slobodu, ale fdo sřze skutki žakona sledá sa ospravedlnovat, nebyvá učastny spravědnosti křsta. na kte rem any neofoj obrezováni, any neobrezel, ale wja skála: 1. II. Napomina aby nasledovali slobodu křestanskú, která záleži w lásce, 12. III. Ktera oslobozuje od sluzebnosti, a od skutku te, lesm, y Ducha obozacuje z wzačnyma dari Ducha dñ. bez skutku žakona Mojžšowého. 17.

1. Otogte, a nezaprabágte sa zase do gárma sluzebnosti.
 2. Ale já Pawel povjdam wam: ze budetely sa obrezowati, křstus wam nic ofojit nebude.
 3. A ofwědčugem sa znomu před fázogm clowetem, který sa obrezuge, neb povinnen gest aby wšicek žakon zaobwámal.
 4. Cuzy z ste zostali od křsta, který sa sřze žakon ospravedlnu gete: z milosti ste wyppadli.
 5. Nebo my sřze Ducha z wji, duffani spravědnosti oćfa, wáme. 6. Neb w křstu wějsi any obrezowáni wolać neofoj, any neobrezowáni: ale wja fterá sa sřze lásku wyfonána.
 7. Běžali ste dobre: fdo wam přestodil, aby ste práwdu ne poslućbali?
 8. Foradeni toto a nemj stobo, který wás wola.
 9. Malicť fwasu celé cestu poruřuge.
 10. Já duffani wam o wás w Panu, ze me ginsěbo nebu dete mysliti: a fdo wás zarmuče, snášat bude sud, fdo folmek gest ten.
 11. Ale já, bratře, fdy obrezowáni gestě wylaslugem, co přenastědowáni gestě snášám. 12. Leby wypráznilo sa e poborřeni křža 12. S fdyby sa y odřekáwali ty, který wás zarmuču.
 13. Nebo my k slobodě powolani ste, bratře: toliko zebyste slobodu k přicíně tělesnég nedávali, ale sřze lásku Ducha d. po sluzigte mezi sebou.

14. Neb wšicek žakon w gědném stowě sa zamjra, a wylplu ge: 5. Milowat budet blížnybo sřěbo, gado seba samebo.
 15. Gesty ze wšpolek se křsíte, a wřzete: pozorigte ze, byste geden od druhébo stráweny nebywali.
 16. Ale povjdam: 7 Duchem chodte, a žádosti tělesné newyfonate.

L. cognatio od allegorica bñs unlt terrena bñ carnali ferus.
 M. Judais.
 N. Graj. 54. 1.
 O. Gentilitatis
 P. Synagoga
 Q. Moyses.
 R. Rom. 9. 8.
 S. Gen. 21. 10.
 T. Synagoga
 U. Eulenia.
 X. Tit. 15. 1.
 Y. credentes aliter n possit salvari.
 Aug. 19. gñi Fand.
 Z. alieni.
 Syn. deservis, tis
 A. de lege ter, vana.
 B. deo.
 C. i. Cor. 9. 6.
 B. qm quod do, u.
 C. poenas dan do.
 D. a Judais.
 E. cessavit.
 F. cavete.
 G. carnaliu vira
 H. Lev. 19. 18. Mats. 22. 39. Rom. 13. 8.
 I. ledendo luiten & graniter.
 L. 1. Pet. 2. 11
 F. Dom. 14. p. Pent.

Epist. Bl. Pavla k Efezským kap. I

14. Ale i odemna to dostup, aby sa ja v nem chválil frome v
križi. Tána našibo Ježiše křižta: iže fterebó swet mi ufrizovaní gest
a ja swetu. 15. Neb v křižtu Ježiši za me nestoži obrezovaní, any neobrezo-
mání, ale nové stvorení.
16. A fterefol tuto zátonstú regulu nasledovat budú neč pín-
de na mib potog, a milosrdným, y na lid Izrahelský Boží.
17. Rozatým neč mi guz zádný tajností nečiní: nebo ja cá-
chi Tána Ježiše křižta na tele swém nošim.
18. Milost Tána našibo Ježiše křižta, buď z duchem našim,
bratré. Amen. *

†. I. Franc. Conf.
D. fide memoria
medicatio
Lant. benedictio
E. abominabile
et ut cadaver
cruentum
F. fide & religio
G. Xpi baptismo
et quia regene-
rata & iustifi-
cata.

Pistola Smateho Pavla Apostola Efezským.

Kapitola I.

I. Apostol Boží Dobroreči, fterý nás iže křižta Tána předzvěděl, a z dob-
rodením naš nečným obdaroval: II. Děkuje Dobru za nřu, a za
lásku Efezským proti blýným, fterí prosí, aby dofonálu dořádní
mudrost: 15. III. Aby poznat mohli křižta f. jednotu. 19.

1. Pavel Apostol Ježiše křižta iže milu Boží, všectým smatým,
fterý su v Efezu, y věrným v křižtu Ježiši.

2. Milost a nám, a potog od Dobra Otce našibo, a Tána našibo

Ježiše křižta. 3. Požebnání! Buď a Otce Tána našibo Ježiše křižta, fterý

požebnal nás všectým požebnáním duhovným v nebeských křižtu,

4. Jato wývolil nás v nem před ustanovením sweta aby sme

mošli být smatý, a nepostřorněny před obřicáhem gebo v lásce.

5. fterý předzvěděl nás aby nás přigal za synů iže Ježiše

křižta f sebe, podle Dobrovolnosti w. milu swég,

6. f chvále milosti swég, v fterég wřactnjeb nás učinil w

milém dnu swém. 7. Na fterém máme wřtupený iže fteró gebo, odpůstěný hřichů

podle božanstwa milosti gebo,

8. fterá se rozbožmila nad náma v řážděg mudrosti, a opa-
trnosti: 9. Aby nám oznámil řágemstwi w. milu swég, wcdle Dobrovol-
nosti milu swég, fteru přeuřázal na nem,

10. Do uplnosti času nariženého, aby všectó obnovil iže

křižta, co gest na lebi y co gest na zemi iže nebo.

11. f iže fterebó y mi také sme z stásta powolaný, předzřede-
ny wcdle uložena gebo, fterý všectý wci wřonáná wcdle řáddi

w. milu swég. 12. Aby sme byli f chvále stámi gebo my, fterý sme předtým

duřfali v křižta: 13. v fterebó, y my duřfali fte, fdiš fte byli řlyřfali řlomo přáw

di f. Evangelium spasená našibo i iže fteré, y wěncý poznáme

nány fte duchem smatým zřlyřbená,

14. fterý gest zřwřdaref dědictwá našibo, aby sme se wřřu-

pit mohli, f chvále stámi gebo.

15. řřeto, y ja, fdiš řlyřřim ó wřni našég, fterá gest v křižta

Ježiši, a milowaný f všectým smatým,

H. multiplicat

I. 2. Cor. 1. 3.
1. Pet. 1. 3.
L. donis.

M. grati bene
placit
gratos sibi
fuit.

O. amand.

P. & exhibuit.

nobis.

A. beatificare

B. angelos.

C. homines.

D. qui adventu